

YERLİ KEDİLERİMİZDE CONGENİTAL HERNİA DİAPHRAGMATICA

L i t e r a t ü r

Erdoğan ERTÜRK

Klinikte tanınması çok zor olan ve çoğunlukla otopsi bulgusu olarak ortaya çıkarılabilen Diaphragma hernie'leri üzerindeki araştırmalar, asrımızın ilk yıllarında başlamıştır. Bu güne kadar çeşitli ülkelerde yapılan araştırmalar, bu doğmalık anomali olayının 500 - 1500 kedi arasında ancak bir tanesinde rastlanabileceğini göstermiştir. (3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17).

İntravital şekillenen diafrağm fıtıklarında esas etkinin trauma olmasına karşılık, Congenital hernia diaphragmatica'nın meydana gelmesinde, gelişim yetersizliği köken olarak kabul edilmektedir. (1, 3, 7, 10, 12).

Gruber (7) ve Kent (10) a göre, yeni doğmuşlar ile çok genç kedilerde görülen diafrağm fıtıkları, congenital olarak kabul edilebilirler. Daha yaşlı kedilerde ise diaphragma yırtıklarını takip ederler.

Bazı araştırmacılar, Congenital hernia diaphragmatica'yı, cinsiyet ile ilgili görmekte-dirler (7). Buna karşılık, Kent (10) ise, cinsiyetle alakalı bulunmayan, resesiv bir genetik faktörle yakın ilgisi bulunduğunu iddia etmektedir.

Bugüne kadar literatürde bildirilen 15 Congenital hernia diaphragmatica olayından 6 sı dişilerde, 9 u ise erkek kedi yavrularında görülmüştür. (10).

Gruber (7) ve Kent (10), doğmalık diafrağm fıtıklarının aşağıdaki sebeplere bağlı olarak meydana gelebileceğini ileri sürmüşlerdir.

a) Diaphragma'nın tamamen (total) veya bir taraflı olarak (uni-ateral) şekillenmemesi sonucu meydana gelenler.

b) Diaphragmanın tam şekillenmeyip, açık bir kısım kalması il buradan karın organlarının (viscera) göğüs boşluğu içerisine geçmeleri neticesi meydana gelenler.

c) Önceden tam şekillenmiş olan diaphragmanın, foetal hayatta zedelenmesiyle husule gelen fitiklar.

d) Doğmalık paraoesophageal hernie'ler.

e) Diaphragmanın tam ve normal şekillenmesinden önce, karın organlarının göğüs boşluğunda gelişmesi (Ectopie) sonu görülen fitiklar.

f) Doğmalık yersel diafrağın keselenmesiyle şekillenen hernie'ler.

g) Diaphragma'da doğuştan şekillenen, tek taraflı ve tam keselenme sonu görülen fitiklardır.

Bu gelişim bozukluklarından biri veya birkaçı Congenital hernia diaphragmatica'ya sebep olabilir.

OLAYLARIMIZ

Kedilerde Congenital hernia diaphragmatica oldukça az görülür. 1933-1961 yılları arasında Veteriner Fakültesi Patolojik - anatomi Kürsüsünde otopsi yapılan 728 kediden ancak üçünde bu gelişim bozukluğuna rastlandığı raporların tetkikinden anlaşılmıştır.

Olay : 1. Fakültemiz İç Hastalıkları Kürsüsü Kliniği tarafında gönderilen, 8 yaşında, yerli ırk, dişi bir kediye aittir (Protokol tarihi ve no: 10 - 2 - 1959, 27/114 - 1959).

Otopsi bulgusu : Diaphragma'da sağ tarafta, yarım daire veya elips şeklinde, yarıçapı 1 - 1,5 Cm. olan bir delik görülmüştür. Bu deliğin kenarları kalınlaşmış ve fibreuse bir hal almıştır. Bu küçük delikten, omentum'un büyük bir kısmı ile dalağın 2/3 kısmı sağ pleural boşluğa geçmiş olduğundan sağ akciğer tamamen kollabe olmuş ve anormale mik bir görünüş almıştır.

Olay : 2. İç Hastalıkları Kürsüsü Kliniğinden gönderilen, 4 aylık yerli ırktan, dişi bir kedi yavrusuna aittir. (Protokol tarihi ve No: 11/6/1960, 152/165 - 1960).

Otopsi bulgusu : İlk olayımızda olduğu gibi fitik deliği, diafragma'nın sağ kısmında şekillenmiştir. Elips şeklinde olan bu deliğin yarıçapı 3 Cm. kadar idi. Bu delikten, omentum, dalak, karaciğerin bir kısmı ile birlikte birkaç ince barsak halkası da göğüs boşluğuna geçmiş bulunmaktaydı. Sağ akciğer tamamen sönmüş ve atelectasique bir hal almıştı.

Olay : 3. İç Hastalıkları Kürsüsü Kliniği tarafından gönderilen bu olay, yerli ırktan, 5 aylık, dişi bir kedi yavrusuna aittir. (Protokol no : ve tarihi : 3 - 7 - 1961, 193/209 - 1961).

Otopsi bulgusu : Diaphragma'nın sol yarımı hiç teşekkül etmemiş fakat sağ kısım tam ve normal idi. Açık bulunan sol kısımdan omentum, dalak, mide, karaciğerin bir kısmı, ince barsakların büyük kısmı ve mesenterium tamamen veya kısmen göğüs boşluğuna girmişti. (Şekil : 1). Ectopique organların çok sayıda ve hacimli olmaları yüzünden sol akciğer tamamen, sağ akciğer de kısmen atelectasique bir hal almış ve küçülmüşlerdi.

TARTIŞMA

Diğer evcil hayvanlarda olduğu gibi, kedilerde de Congenital hernia diaphragmatica'ya rastlanmıştır.

Evcil hayvanlar arasında kedilerde daha çokça rastlanan bu anomali, Gruber (7) ve Kent (10) a göre 500 - 1500 kediden ancak birinde görülür. Araştırmamızda 728 otopsi olayında üç Congenital hernia diaphragmatica'ya rastlamamız bu oranın daha yükselebileceğini (1/250) göstermiştir.

İnci olayda yaştan ileri bulunması doğmalık veya acquisite karakteri hakkında şüphe doğurmuş ise de fitik deliği etrafında, ne pleura üzerinde nede karaciğerde herhangi bir yangı izi bulunamamış olması congenital olabileceğini kabule zorlamaktadır.

Ö z e t

Yerli kedilerimizde biri şüpheli üç olayda Congenital hernia diaphragmatica tesbit edilmiştir. İlk iki kedide diaphragma'daki fitik deliği, sağ tarafta ve karaciğerin arkasına rastlıyan kısımda, diaphragmanın kaburga kemikleri ile kaynaştığı yerde, yarım daire veya elips şeklinde açıklıklar halinde idi. Üçüncü olayda ise, sol taraftaki diaphragma yarımını, hiç teşekkül etmemiş idi (Şekil : 1).

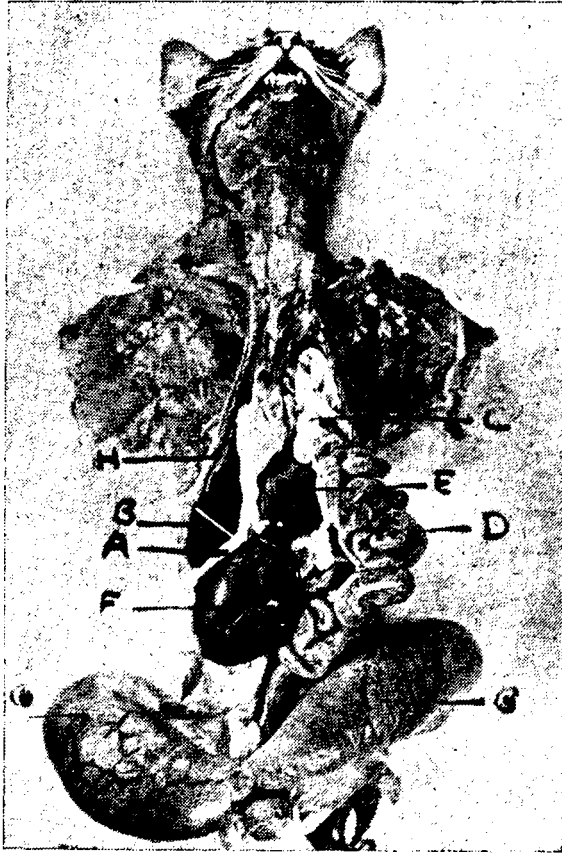
S u m m a r y

Congenital diaphragmatic hernia is not common in Cat.

We have observed three Congenital diaphragmatic hernias among 728 autopsy cases in the period of 1933 to 1961.

The left part of the Diaphragm was rudimentary in the third case.

The literatures concerning feline diaphragmatic hernia were reviewed.

R e s i m : 1. Bir kedide Hernia diaphragmatica ve aplasia diaphragmatica sinister (unilateral).

- A. Diaphragma'nın normal şekillenmiş olan sağ yarımı
- B. Sağ pleural boşluk
- C. Göğüs boşluğuna geçmiş durumda omentum
- D. Göğüs boşluğuna geçmiş durumda ince barsak halkaları
- E. Göğüs boşluğuna geçmiş durumda karaciğer lobları
- F. Karın boşluğunda bulunan karaciğer kısmı
- G. İçlerinde yavru bulunan cornua uterie'ler.

L İ T E R A T Ü R

- 1 — Akçay, Şevki : Genel Patoloji ve Patolojik Anami., Yüksek Ziraat Enstitüsü Ankara, 1939, S: 206.
- 2 — Blakely, C.L. and Munson, T.O. : Rupture of the Diaphragm., J. A. V. M. A. 107, 1945, pp: 292-299.
- 3 — Brisco, G. : Hernia Through the Central Tendon of the Diaphragm (Cat), J. Anat. 62, (1928), pp: 224-266.
- 4 — Cohrs, P. : Lehbuch Der Spezillen Pathologischen Anatomie der Haustiere., Verlag von Güstav Fischer in Jena, 1952, S: 275.
- 5 — Day, C.D. : Visceral Topography in the Cat with Almost Complete Congenital Absence of Diaphragm. with Embryological Interpretations J. Tenn. Acad. Sci., 15 (1940), pp: 267-279.
- 6 — Griffen, L.E. : A Case of Incomplete Diaphragm with Displacement of organs in a cat., Turtox News, 23, 1945, pp: 133.
- 7 — Gruber; G.B. : Die Missbildungen des Zwerchfells. In Morphologie der missbildungen, Teil III, 1927, s: 81-156.
- 8 — Kramer, K.K. : A Case of Diaphragmatic Hernia in a common Cat., Proc. Okla. Acad. Sci., 28, 1948, pp: 28.
- 9 — Kent, G.C. Jr. : Congenital Diaphragmatic Harnia in the Domestic Cat Arch. Path., 40, 1945, pp: 133-134.
- 10 — Kent, G.C. Jr. : Feline Diaphragmatic Hernia., A.V.M.A. Vol : CXVI, 1950 No: 878, May 1950.
- 11 — Newcomer, W. S. : A Severe Case of Diaphragmatic Hernia in the Domestic Cat., Turtox News, 27, 1949, pp: 117-120.
- 12 — Plagens, G.M. and Brandbury, J.T.: A Case of Congenital Hernia Through the left central Linea Semilunaris of the Diaphragm (Cat) Anat. Rec. 46, 1930, pp: 259-271.
- 13 — Potter, G.E. : Congenitally Open Diaphragm in a Cat., Bios. 5, 1934, pp: 56-58.
- 14 — Reed, C.A. : Double Hernia of the Diaphragm Accompanied by Hyperplasia of the Biliary System and Erosion of the Thoracic Body Wall in the Domestic Cat., J. Mammology 26, 1945, pp: 275-284.
- 15 — Rifenburg, S.A. and Lawson, W.P. and Ogden, R.P. : A Cat with an «Upside Down» Stomach., Proc. Indiana Acad. Sci. 47, 1937, pp: 285-286.
- 16 — Secord, A.C. : A Study of Diaphragmatic Hernia in Small Animals., North Am. Vet. 23 (9), 1942, pp: 590-599, (10), 657-661.
- 17 — Shawhan, F.M. : An Anomaly in the Cat., Proc. Iowa Acad. Sci. 49, 1942, p: 523-524.
- 18 — Sengir, Enver : Özel Patoloji I., Ankara Üniv. Veteriner Fakültesi yayınları 12, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 1952, S: 405-411.